

PUMPUNELLA

UNA GURA. PUMPUNELLA

PUMPUNELLA ir projekts, ar kuru māksliniece Una Gura svin savu dzīves jubileju un pilnvērtīgu atgriešanos keramikā. Projekta nosaukums radies, pateicoties mākslinieces iesaukai *Unella*, ko viņa ieguvusi Daugavpils Māla mākslas centra kolektīvā, un nosacītām “pumpām”, kas rotā Unas Guras radīto abstrakto keramikas objektu virsmas. Māksliniece atzīst, ka gatavošanās izstādei, radot lielformāta keramikas darbus, atgādināja viņai studiju gadus Rēzeknes Lietišķās mākslas vidusskolas Keramikas nodaļā, kur Una strādāja pie sava diplomdarba, veidojot lielizmēra traukus. Arī tagad, tāpat kā toreiz, šīs darba process māksliniecei reizē gan kaitināja, gan arī aizrāva: “Sākt strādāt reizēm ir grūti, bet tad, kad esi iestrādājies, vairs nevari atrauties no māla. Ideja dzen ideju!”

Unas Guras personalizēti veido divas darbu sērijas. Viena no tām ir lielformāta keramikas objekti, kas savos apveidos līdzinās akmeņiem, stingušām biomorfām formām jeb, kā saka pati māksliniece, keramikām telpām, kas iespiestas visumā: “Man patīk caur tausti izjust formu, telpu, ko radu. Materiāls pats pasaka visu priekšā – tikai strādā. Un, jo lielāka pieredze, jo interesantāk. Keramikā vispār spēj sniegt beznosacījuma gandarījumu.” Otro ekspozīcijas daļu veido izmēros mazāku darbu sērija, kura siluetos atgādina kustībā apstādinātus gaisa burbulus, kas tiecas augšup cauri biežajai ūdens kārtai. Tā vien izskatās, ka Unas Guras veidotajos darbos cietajā keramikas ķermenī ir apslēpta kūšājoša dzīvība, iespējams, pat pašas mākslinieces būtība: “Aiz tiem māliem var paslēpties no visa kā, vislabāk – no realitātes.”

Visi Unas Guras darbi ir rotāti ar ritmisku “pumpu” rakstu, kas mākslinieces veidotajos keramikas objektos atklāj papildu dimensiju. Šis raksts vizuāli atgādina īpatnēju armatūras sietu, kas paspilgtina virsmas dinamiskuma ilūziju, kā arī sniedz ieguldījumu mākslas darbu silueta nepārtrauktajā tapšanas procesā, kas ir tik nozīmīgs māksliniecei radošā darba procesā. Procesam Unas Guras radošajā darbā ir meditātīva nozīme, kam ir arī pievienotā vērtība – bauda: “Man patīk, kā smaržo māls, šamots... Man taktīli patīk māla slidība, patīk tā sviestainā faktūra, kad to ar asu nazi nogriež... Pilnīgi traks var palikt!”

Māksliniece Una Gura ir dzimusi 1972. gadā Daugavpilī. Pirmā interese par keramiku radās jau bērnībā, 80. gadu vidū apmeklējot keramikas nodarbības Tautas lietišķās mākslas studijas “Latgale” darbnīcās. Tur arī tika pieņemts lēmums kļūt par keramiķi. 1992. gadā U. Gura absolvēja Rēzeknes Lietišķās mākslas vidusskolas Keramikas nodaļu, kam sekoja studijas Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiālē (1994–1998), un 2008. gadā Daugavpils Universitātē tika iegūts maģistra grāds mākslās un pedagoģijā, taču tolaik dzīves gaitas māksliniecei vairāk sveda ar glezniecību. No jauna viņa pievērsās keramikai 2010. gadā, iesaistoties Daugavpils Māla mākslas centra darbībā. Kopš 1998. gada māksliniece piedalās plenēros, izstādēs un citos ar mākslu saistītos pasākumos Latvijā un ārvalstīs. “Rodu iedvesmu apkārtņē, pētot dabas veidotu formu un faktūru attiecības. Mani joprojām saista glezniecība, tāpēc esmu ceļā uz savu mērķi – radīt glezniecisku keramiku,” atklāj māksliniece. Personīgie radošie meklējumi tiek veiksmīgi apvienoti ar pedagoģisko darbu: ikdienā Una Gura ir vizuālās mākslas un keramikas skolotāja.

Valentīns Petjko

With her project “PUMPUNELLA”, Una Gura celebrates a big anniversary and a full return to ceramics. The title of the project is derived from the artist's nickname, Unella, given to her by members of Daugavpils Clay Art Centre, and from the pimple-like specks that cover her abstract ceramic works. The artist admits that preparation for this exhibition, which involved creation of a number of large-scale ceramic objects, reminded her of her student years at the Ceramic Department of Rēzekne Secondary School of Applied Arts, where her graduation project involved making large-format vessels. Now as then, the artist finds this process both frustrating and exciting: “It may be hard to get started, but, once you are in it, you cannot tear yourself away from clay. And ideas drive ideas!”

This personal show of Una Gura features two distinct bodies of work. One is made up of large-scale ceramic objects, stone-like in shape and reminiscent of rigid biomorphic forms or, as the artist puts it, ceramic spaces squeezed into the universe: “I like to experience in a tactile way the shapes and spaces that I create. The material speaks for itself – all you need to do is work it. And, the more experienced you get, the more interesting it becomes. In any case, ceramic work can give you a sense of unconditional gratification.” The other body of work is smaller in size and features silhouettes reminiscent of air bubbles, frozen in time on their way up towards the surface of a dense layer of water. It is almost as if Una Gura's works harbour bubbling life and, possibly, even the artist's very soul in their hard earthenware shells: “Behind clay, I can hide from everything, best of all – from reality itself.”

All Una Gura's works have a rhythmically ornamental pattern of ‘pimples’, which add another dimension to the artists' ceramic wares. This pattern rather resembles a wire mesh, which reinforces the illusion of dynamism in the artwork's surface as well as gives it a continuously emergent silhouette, which is so crucial to the artist's creativity. Una Gura finds the creative process meditative, which gives it the added value of pleasure: “I love the smell of clay and chamotte... I find pure tactile joy in the slickness of clay, in its butter-like texture, when it is cut with a sharp blade... It drives me wild!”

Una Gura was born in Daugavpils in 1972. As a child, the artist-to-be was drawn to ceramics when she attended ceramic workshops at the public applied arts studio “Latgale” in the mid-1980s. There she decided to become a ceramicist. In 1992, Una Gura graduated from the Ceramic Department of Rēzekne Secondary School of Applied Arts, followed by studies at the Latgale Branch of the Art Academy of Latvia (1994–1998) and a double master's degree in art and pedagogy from Daugavpils University (2008). At that point, her artistic pursuits veered towards painting. A return to ceramics came in 2010, when she became involved with Daugavpils Clay Art Centre. Since 1998, the artist is an active participant in plein airs, exhibitions and other kinds of art-related events both in Latvia and abroad. “I am inspired by my surroundings and by the interplay of natural forms and textures. I am still drawn to painting, which keeps me going towards my goal – creating pictorial ceramics,” she admits. For all that, as a teacher of visual arts and ceramics, Una Gura successfully combines her own creative pursuits with educational work.

Valentīns Petjko

māls, šamots, porcelāns, pigmenti, glazūras / clay, chamotte, porcelain, pigments, glazes, max. h - 45, 2017

māls, šamots, glazūra, porcelāns, pigmenti, virsglazūra / clay, chamotte, glaze, porcelain, pigments, overglaze, max. h - 48, 2017

māls, šamots, glazūra, lustra / clay, chamotte, glaze, luster, max. h - 50, 2017

māls, angoba, porcelāns, pigmenti, glazūra / clay, engobe, porcelain, pigments, glaze, max. h - 57, 2017

šamots, glazūra, pigmenti, porcelāns/ chamotte, glaze, pigments, porcelain, h - 57, 2017

šamots, angoba, glazūra, pigmenti / chamotte, engobe, glaze, pigments, h - 53, 2017

šamots, glazūra, pigmenti, porcelāns / chamotte, glaze, pigments, porcelain, h - 55, 2017

šamots, porcelāns, pigmenti, glazūra / chamotte, porcelain, pigments, glaze, h - 52, 2017

šamots, *terra sigillata*, pigmenti, glazūra / chamotte, *terra sigillata*, pigments, glaze, h - 33, 2017

šamots, *terra sigillata*, māls, glazūra, pigmenti / chamotte, *terra sigillata*, clay, glaze, pigments, h - 47, 2017

šamots, *terra sigillata*, glazūra, pigmenti, porcelāns/ chamotte, *terra sigillata*, glaze, pigments, porcelain, h - 56, 2017

šamots, angoba, glazūra, pigmenti / chamotte, engobe, glaze, pigments, h - 35, 2017

šamots, *terra sigillata*, glazūra, pigmenti / chamotte, *terra sigillata*, glaze, pigments, h - 26, 2017

šamots, porcelāns, māls, glazūra, angoba / chamotte, porcelain, clay, glaze, engobe, h - 43, 2017

šamots, porcelāns, pigmenti, glazūra / chamotte, porcelain, pigments, glaze, h - 50, 2017

šamots, *terra sigillata*, glazūra, pigmenti, porcelāns/ chamotte, *terra sigillata*, glaze, pigments, porcelain, h - 28, 2017

šamots, *terra sigillata*, pigmenti, glazūra, porcelāns / chamotte, *terra sigillata*, pigments, glaze, porcelain, h - 46, 2017

šamots, *terra sigillata*, glazūra, pigmenti, māls/ chamotte, *terra sigillata*, glaze, pigments, clay, h - 41, 2017

UNA GURA, PUMPUNELLA

izstādes katalogs / exhibition catalogue

izstāde Daugavpils Marka Rotko mākslas centrā no 2017. gada 16. novembra līdz 2018. gada 14. janvārim
exhibition in Daugavpils Mark Rothko Art Centre from November 16, 2017 till January 14, 2018

izstādes kurators / curator of exhibition - Valentīns Petjko

redaktors / editor - Valentīns Petjko

teksts / text - Valentīns Petjko

foto / photo - Baiba Priedīte, Sanri

dizains / design - Elīna Locika

tulkojums angļu valodā / translation to English - Inga Cedžūne

korrektore / proofreader - Jana Taperte (latviešu val./Latvian)

Valmiermūža
ALUS DARĪTAVA PĒC VALMIERAS

Devona

izdevējs / publisher - Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs / Daugavpils Mark Rothko Art centre

www.rothkocenter.com

iespiests / printed - Dardedze Hologrāfija

ISBN: 978-9934-535-53-6

